

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY MAJLISI QONUNCHILIK PALATASI

12-avgust
2026

“Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot”

O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligining 35 yilligi

“MAMLAKATIMIZDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA PARLAMENTNING ROLI”

Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 258 sahifa.
2026-yil, avgust*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

KIRISH

EKOLOGIK QONUNCHILIKNI TAKOMILLASHTIRISH VA “YASHIL” TARAQQIYOT BORASIDAGI PARLAMENT NAZORATI

Xamzayev Abdushukur Xudoykulovich
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasidagi
O'zbekiston ekologik partiyasi fraksiyasining rahbari

Hurmatli konferensiya ishtirokchilari!

Xonimlar va janoblar!

Jahonda kechayotgan iqlim o'zgarishi, biologik xilma-xillikning qisqarishi, suv resurslari tanqisligi, yerlarning degradatsiyasi va atrof-muhit ifloslanishi kabi ekologik tahdidlar barcha davlatlar oldida umumiy vazifalarni qo'yimoqda. Bu esa ekologik xavfsizlikni ta'minlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish hamda barqaror rivojlanishning huquqiy asoslarini mustahkamlashni davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilashni taqozo etmoqda.

“Yashil” taraqqiyotni ta'minlash zamon talablariga javob beradigan qonunchilik bazasini shakllantirish, uni muntazam takomillashtirib borish hamda qabul qilingan qonunlar ijrosi ustidan samarali parlament nazoratini ta'minlash bilan chambarchas bog'liqdir.

Muhim ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy ahamiyatga ega bo'lgan ekologik munosabatlarni huquqiy tartibga solishga qaratilgan ekologik qonunchilik samaradorligini oshirish muhim omil hisoblanadi.

So'nggi yillarda Yangi O'zbekistonda atrof-muhitni muhofaza qilish, ekologik xavfsizlikni ta'minlash va “yashil” iqtisodiyot tamoyillarini hayotga keng joriy etishga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Mazkur islohotlarning huquqiy poydevorini mustahkamlash hamda ularning ijrosini ta'minlashda parlamentning o'rni va mas'uliyati tobora ortib bormoqda.

Ekologik xavfsizlikni ta'minlash va “yashil” taraqqiyotga erishish har qanday davlatning puxta o'ylangan huquqiy siyosatiga bevosita bog'liqdir. Shu nuqtai nazardan, so'nggi yillarda Yangi O'zbekistonda ekologik sohada qonunchilikni xalqaro standartlar asosida takomillashtirishga qaratilgan tizimli islohotlar amalga oshirilmoqda.

Eng avvalo, 2023-yilda xalqimizning xohish-istaklari asosida qabul qilingan O'zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi Konstitutsiyasi muqaddimasidagi «mamlakatimizning bebaho tabiiy boyliklarini ko'paytirishga, hozirgi va kelajak avlodlar uchun asrab-avaylashga hamda atrof-muhit musaffoligini saqlashga astoydil ahd qilib...» degan jumlar ham bu borada mamlakatimiz o'zining aniq va mustahkam pozitsiyasiga ega ekanini anglatadi. Bundan tashqari, Bosh Qomusimizda ijtimoiy, iqtisodiy huquqlar qatori «ekologik huquq» tushunchasi kiritildi.

Xususan, fuqarolarning qulay atrof-muhitga bo'lgan huquqi, tabiiy boyliklarni asrab-avaylash hamda kelgusi avlodlar manfaatlarini ta'minlash davlatning ustuvor vazifalaridan biri sifatida belgilandi.

Keyingi yillarda o'rmonlardan foydalanish, yaylovlarni muhofaza qilish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish, ekologik audit, gidrometeorologiya, organik mahsulotlar ishlab chiqarish, ichimlik suvi ta'minoti hamda suv resurslarini boshqarish sohalarida qabul qilingan qonunlar mazkur yo'nalishda yaxlit huquqiy tizimni shakllantirishga xizmat qildi.

So'nggi yillarda mamlakatimizda ekologik qonunchilikni takomillashtirishda quyidagi yo'nalishlar ustuvorlik kasb etdi:

- birinchidan**, atrof tabiiy muhitni muhofaza qilish va ekologik xavfsizlikni ta'minlash;
- ikkinchidan**, iqlim o'zgarishi oqibatlarini yumshatish va oldini olish, “yashil” iqtisodiyotni rivojlantirish;
- uchinchidan**, yerdan foydalanish va muhofaza qilish;
- to'rtinchidan**, yer osti boyliklaridan foydalanish va muhofaza qilish;
- beshinchidan**, suvdan foydalanish va muhofaza qilish;
- oltinchidan**, o'simlik dunyosidan foydalanish va muhofaza qilish;
- yettinchidan**, hayvonot dunyosini muhofaza qilish va undan foydalanish;
- sakkizinchidan**, atmosfera havosini muhofaza qilish qonunchiligi;
- to'qqizinchidan**, gidrometeorologiya sohasi.

Hurmatli konferensiya ishtirokchilari!

2016–2025-yillarning o'zida ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida 30 ga yaqin qonun qabul qilinib, ular ekologik munosabatlarni huquqiy tartibga solishning zamonaviy tizimini yaratish uchun poydevor bo'ldi.

Jumladan, "Hayvonot dunyosini muhofaza qilish va undan foydalanish to'g'risida", "O'simlik dunyosini muhofaza qilish va undan foydalanish to'g'risida", "O'rmon to'g'risida", "Qayta tiklanuvchi energiya manbalari to'g'risida", "Ekologik audit to'g'risida", "Gidrometeorologiya faoliyati to'g'risida", "Organik mahsulotlar to'g'risida", "Tuproqni muhofaza qilish va uning unumdorligini oshirish to'g'risida", "Ekologik ekspertiza, atrof-muhitga ta'sirni baholash va strategik ekologik baholash to'g'risida", "Issiqxona gazlarining chiqarilishini cheklash to'g'risida"gi yaxlit va yangi tahrirdagi qonunlar hamda Suv kodeksining qabul qilinishi mamlakatimizda ekologik siyosatning huquqiy asoslarini yangi bosqichga olib chiqdi.

Mazkur qonunlar nafaqat tabiiy resurslarni muhofaza qilishning huquqiy mexanizmlarini takomillashtirdi, balki iqlim o'zgarishiga moslashish, "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini keng joriy etish, biologik xilma-xillikni asrash hamda ekologik xavfsizlikni ta'minlashga qaratilgan davlat siyosatining huquqiy poydevorini mustahkamladi.

Bugungi kunda ekologik qonunchilikning asosiy vazifasi faqat tabiatni muhofaza qilish bilan cheklanmaydi. U investitsiya siyosatini shakllantirish, resurslardan samarali foydalanish, "yashil" texnologiyalarni rag'batlantirish, iqlim o'zgarishi oqibatlariga moslashish hamda aholining munosib hayot sifatini ta'minlashning muhim huquqiy omiliga aylanmoqda.

Mamlakatimiz xalqaro huquqning teng huquqli subyekti sifatida bir qator xalqaro hujjatlarga qo'shildi.

Xususan:

Qonunchilik palatasi majlislarida hukumat a'zolarining Qonunchilik palatasi deputatlari savollariga javoblarini eshitish — "Hukumat soati";

davlat organlari rahbarlarining o'z faoliyati masalalari yuzasidan axborotini eshitish;

Qonunchilik palatasi tomonidan davlat organlarining mansabdor shaxslariga qonunlar va davlat dasturlarining ijrosi masalalari yuzasidan parlament so'rovi yuborish;

Qonunchilik palatasining tegishli qo'mitasi tomonidan davlat organlari rahbarlarining axborotini eshitish;

qonun hujjatlarining ijrosi holatini va huquqni qo'llash amaliyotini tegishli qo'mita tomonidan o'rganish hamda qonunosti hujjatlarining qabul qilinishi yuzasidan monitoringni amalga oshirish;

deputatlik so'rovlari yuborish va boshqa shakllarda amalga oshirilmoqda.

O'zbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi va uning deputatlari ham mazkur jarayonlarda faol ishtirok etmoqda.

2025-yil davomida Ekologik partiya fraksiyasi tashabbusi bilan ekologik masalalar yuzasidan 2 marotaba hukumat a'zolarining axboroti eshitildi va davlat organlarining mansabdor shaxslariga 3 marotaba parlament so'rovi yuborildi.

Shu bilan birga, fraksiya yig'ilishlarida sohadagi qonunlar va davlat dasturlarining ijrosi yuzasidan 13 marotaba tegishli mansabdor shaxslarning axborotlari eshitildi.

Hurmatli anjuman ishtirokchilari!

Fraksiyamiz Qonunchilik palatasi deputatlari bilan hamkorlikda kelgusida ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi qonunlarni tizimlashtirish, qonunlarda huquqiy tartibga solish mexanizmlarini aniq belgilashga qaratilgan qonun loyihalari ustida ish olib bormoqda.

Jumladan:

ekologik qonunchilikni tizimlashtirish va kodifikatsiyalashga qaratilgan O'zbekiston Respublikasi Ekologiya kodeksini maromiga yetkazish;

"Hayvonlarni shafqatsiz munosabatdan himoya qilish to'g'risida"gi qonun loyihasini;

"Atmosfera havosini muhofaza qilish to'g'risida"gi qonun loyihasini yangi tahrirda;

"Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar to'g'risida"gi qonun loyihasini yangi tahrirda;

"Chiqindilar to'g'risida"gi qonun loyihasini yangi tahrirda;

"Atrof-muhit monitoringi to'g'risida"gi yangi qonun loyihasini ishlab chiqish oldimizda turgan ustuvor vazifalar hisoblanadi.

Hurmatli konferensiya ishtirokchilari!

Xulosa o'rinda aytishimiz mumkinki, Yangi O'zbekistonda ekologik qonunchilikni takomillashtirish va "yashil" taraqqiyotni ta'minlash jarayonida parlament nafaqat qonun qabul qiluvchi oliy vakillik organi, balki qabul qilingan qonunlarning hayotga to'liq va samarali tatbiq etilishi ustidan ta'sirchan nazoratni amalga oshiruvchi muhim konstitutsiyaviy institut sifatida ham alohida o'rin tutadi.

Ishonchim komilki, mazkur xalqaro konferensiya doirasida bildiriladigan ilmiy yondashuvlar, amaliy takliflar va ilg'or tajribalar ekologik qonunchilikni yanada takomillashtirish, o'zaro tajriba almashish hamda barqaror va "yashil" taraqqiyot maqsadlariga erishish yo'lida muhim muvaffaqiyat maydoni bo'lib xizmat qiladi.

E'tiboringiz uchun rahmat!

MUNDARIJA

AHOLINING EKOLOGIK MADANIYATINI YUKSALTIRISHDA EKOLOGIK TA'LIM, JAMOATCHILIK ISHTIROKI VA SHAXSIY JAVOBGARLIK: 2025–2026-YILLARDAGI INSTITUTSIONAL O'ZGARISHLAR TAHLILI.....	16
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich	
BMTNING BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARINI MILLIY DARAJADA AMALGA OSHIRISH: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA USTUVOR YO'NALISHLAR.....	24
Teshaboyev To'liqin Zakirovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI IQTISODIY VA HUQUQIY QO'LLAB-QUVVATLASH, INSTITUTSIONAL MEXANIZMLAR VA O'ZBEKISTON TAJRIBASI.....	31
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna	
TAKOMILLASHTIRISH: YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLAR VA O'ZBEKISTON TAJRIBASI	37
Shamsiddin Allayarov	
EKOLOGIYA SOHASIDAGI QONUNCHILIKNI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	45
S. Sh. Utemuratova	
EKOLOGIK BARQARORLIK — YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTINING MUSTAHKAM POYDEVORI.....	49
G'afforov X. L.	
MENEJMENT VA BIZNES BOSHQARUVIDA EKOLOGIK, YONDASHUV, ESG TAMOIYILLARI, “YASHIL” STRATEGIYA VA KORPORATIV BOSHQARUV MEXANIZMLARI	58
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich	
РОЛЬ ГРУППЫ ДЕПУТАТОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ДВИЖЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ	65
Алиханов Борий Батирович Сангинов Саидрасул Сайдакпарович	
YASHIL ISLOHOTLARNI AMALGA OSHIRISH HAMDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL PARTIYALARNING GLOBAL AHAMIYATI.....	69
Qo'chqorov Islomjon Nurali o'g'li Xursanov Kamoljon Erkinjon o'g'li	
RESPUBLIKAMIZDA EKOLOGIK SIYOSAT VA XAVFSIZLIK MASALALARI.....	73
Raximov Oybek Raimovich Xofizov Baxriddin Turdievich	
AHOLINING EKOLOGIK MADANIYATINI YUKSALTIRISHDA JAMOATCHILIK ISHTIROKI VA TA'LIM IMKONIYATLARI (STEAM YONDASHUVI MISOLIDA).....	76
N. Matkarimova	

AHOLINING EKOLOGIK MADANIYATINI YUKSALTIRISHDA JAMOATCHILIK ISHTIROKI VA TA'LIM IMKONIYATLARI (STEAM YONDASHUVI MISOLIDA)

N. Matkarimova

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

O'zbekiston Ekologik partiyasi raisining o'rinbosari

ORCID: 0000-0002-4017-1002

E-mail: nbmatkarimova@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu tezisdaholining ekologik madaniyatini yuksaltirishda ta'limning o'rni, xususan, STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) yondashuvining imkoniyatlari ilmiy manbalar asosida tahlil qilinadi. Shuningdek, jamoatchilik ishtiroki va parlament diplomatiyasining ekologik boshqaruvdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. Tezis O'zbekistonda barqaror ekologik ta'limni rivojlantirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: ekologik madaniyat, ekologik ta'lim, STEAM, barqaror rivojlanish uchun ta'lim (ESD), jamoatchilik ishtiroki, parlament diplomatiyasi.

Abstract. This thesis examines the role of education in enhancing the environmental culture of the population, with particular emphasis on the potential of the STEAM approach—Science, Technology, Engineering, Arts, and Mathematics—based on relevant scholarly sources. It also considers the importance of public participation and parliamentary diplomacy in environmental governance. The thesis concludes with practical recommendations aimed at advancing sustainable environmental education in Uzbekistan.

Keywords: environmental culture, environmental education, STEAM, Education for Sustainable Development (ESD), public participation, parliamentary diplomacy.

Аннотация. В тезисе на основе научных источников анализируется роль образования в повышении экологической культуры населения, в частности возможности подхода STEAM, объединяющего естественные науки, технологии, инженерное дело, искусство и математику. Также рассматривается значение участия общественности и парламентской дипломатии в экологическом управлении. В заключении представлены практические рекомендации, направленные на развитие устойчивого экологического образования в Узбекистане.

Ключевые слова: экологическая культура, экологическое образование, STEAM, образование в интересах устойчивого развития (ESD), участие общественности, парламентская дипломатия.

KIRISH

Ekologik ta'lim tizimli va uzluksiz ta'lim jarayoni bo'lib, uning maqsadi nazariy hamda amaliy bilimlarni, ekologik dunyoqarashni, xulq-atvor me'yorlarini, shuningdek, atrof-muhit va tabiiy resurslardan foydalanishga mas'uliyatli munosabatni shakllantirishdan iborat. Ta'lim tizimi ushbu jarayonning muhim bo'g'ini sifatida yoshlar ongida barqaror ekologik qadriyatlarni rivojlantirishga xizmat qiluvchi samarali vositalardan biri hisoblanadi.

Ekologik madaniyat insonning ekologik dunyoqarashi bilan uzviy bog'liq bo'lib, tabiat va jamiyat o'rtasidagi o'zaro aloqalarni tushunish, ekologik faoliyatning ahamiyatini anglash, tabiiy muhitni muhofaza qilish hamda uning barqarorligini ta'minlash zaruratini idrok etishni qamrab oladi. Boshqacha aytganda, ekologik madaniyat faqat bilimlar yig'indisidan iborat emas, balki bilim, qadriyat, e'tiqod va amaliy faoliyatning o'zaro uyg'unligidir.

Ilmiy adabiyotlarda insonning ekologik xulq-atvoriga ta'sir ko'rsatuvchi ikkita asosiy jihat ajratib ko'rsatiladi: tabiatni tushunish va idrok etish bilan bog'liq kognitiv jihat hamda tabiatga munosabatni belgilovchi qadriyat-emotsional jihat. Ta'lim tizimining ushbu ikki komponentga bir vaqtda ta'sir ko'rsatish imkoniyati uning ekologik madaniyatni shakllantirishdagi ahamiyatini oshiradi. Tadqiqot natijalari ekologik ta'lim tizimini rivojlantirish aholining ekologik bilimlari, qadriyatlari va mas'uliyatli xulq-atvorini shakllantirish uchun keng imkoniyatlar yaratishini ko'rsatadi.

Zamonaviy pedagogik tadqiqotlarda ekologik ta'lim va yoshlarning ijobiy rivojlanishi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik qayd etilmoqda. Ardoin va hammualliflar tomonidan 60 ta ilmiy tadqiqot asosida amalga oshirilgan tizimli tahlil ekologik ta'lim dasturlari yoshlarda kompetentlik, ishonch, ijtimoiy aloqadorlik, g'amxo'rlik va ijobiy xarakter kabi 5C modeliga kiruvchi fazilatlarining rivojlanishiga ko'maklashishi mumkinligini ko'rsatgan.

Mazkur tadqiqot doirasida yoshlarning ijobiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlovchi sakkizta pedagogik yondashuv aniqlangan. Ular orasida ta'lim mazmunini o'quvchilarning kundalik hayoti bilan bog'lash, o'quvchi markazidagi faoliyatga e'tibor qaratish hamda madaniyat, san'at va hayotiy ko'nikmalarni ekologik fanlar bilan uyg'unlashtiruvchi fanlararo dasturlardan foydalanish alohida ahamiyat kasb etadi. Bu ta'lim jarayoni nazariy bilimlar bilan cheklanmay, amaliy va tajribaga asoslangan faoliyatni ham qamrab olishi lozimligini ko'rsatadi.

Ayrim tadqiqotlarda iqlim o'zgarishining antropogen omillarini kamaytirish uchun jamiyatda ekologik qadriyatlar va xulq-atvor shakllarini izchil rivojlantirish zarurligi ta'kidlanadi. Yoshlar mazkur jarayonning faol ishtirokchilaridan biri sifatida baholanadi. Ta'lim tizimi esa ularning bilimlari, tashabbuskorligi va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi muhim mexanizm hisoblanadi.

Tabiat bilan bevosita aloqaning kamayishi, R. Louv tomonidan qo'llangan "tabiat tanqisligi" tushunchasi doirasida, yoshlarning ruhiy va jismoniy farovonligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligi ilmiy adabiyotlarda qayd etilgan. Bu ekologik ta'limning atrof-muhitni muhofaza qilish bilan bir qatorda yoshlarning har tomonlama rivojlanishidagi ahamiyatini ham ko'rsatadi.

Iqlim o'zgarishi, bioxilma-xillikning qisqarishi va boshqa ekologik muammolarning dolzarblashuvi sharoitida aholining ekologik madaniyatini rivojlantirish davlat va jamiyat oldidagi muhim vazifalardan biriga aylanmoqda. Ekologik madaniyat insonning tabiat bilan uyg'un munosabat o'rnatishi, atrof-muhitga mas'uliyat bilan yondashishi hamda ekologik muammolarni hal etishga qaratilgan tashabbuslarda faol ishtirok etishini qamrab oluvchi keng tushunchadir. Uni shakllantirishda ta'lim tizimi asosiy vositalardan biri hisoblanadi.

YUNESKO barqaror rivojlanish uchun ta'limni insonlarga atrof-muhit, iqtisodiyot va jamiyat manfaatlariga muvofiq hayot kechirish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma, qadriyat va xulq-atvor shakllarini rivojlantiruvchi jarayon sifatida ta'riflaydi. Mazkur yondashuv ta'lim oluvchilarni ekologik jihatdan barqaror, iqtisodiy jihatdan hayotiy va ijtimoiy jihatdan inklyuziv kelajakni shakllantirishga hissa qo'shishga tayyorlaydi.

YUNESKO barqaror rivojlanish uchun ta'limni ta'lim tizimini o'zgartirishga xizmat qiluvchi strategik yo'nalish sifatida belgilaydi. Mazkur konsepsiya ta'lim mazmuni, o'qitish usullari va ta'lim muhitini qamrab olib, uzluksiz ta'limning tarkibiy qismi sifatida qaraladi. 2021-yilda qabul qilingan Berlin deklaratsiyasida "ESD for 2030" dasturining siyosat, ta'lim muhiti, pedagoglar, yoshlar va mahalliy jamoalar bilan bog'liq beshta ustuvor yo'nalishi qo'llab-quvvatlangan.

Ilmiy adabiyotlarda ekologik ta'limning xulq-atvor va qadriyatlarning shakllanishiga ta'siri empirik jihatdan o'rganilgan. Ardoin va hammualliflarning 2022-yilda e'lon qilingan tadqiqoti ekologik ta'lim tashabbuslari o'quvchilarning barqaror rivojlanishga oid xatti-harakatlari hamda atrof-muhitga nisbatan mas'uliyatli munosabatini shakllantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligini ko'rsatadi. Bu ta'limning bilim berish bilan bir qatorda qadriyatlar va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish vositasi ekanini anglatadi.

STEAMfan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika yo'nalishlarini birlashtiruvchi integratsiyalashgan ta'lim yondashuvidir. Tadqiqotchilarning fikriga ko'ra, mazkur yondashuv, xususan, uning san'at komponenti orqali o'quvchilarning ekologik savodxonligi, ijodiy fikrlashi va amaliy faoliyat ko'nikmalarini rivojlantirish uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratadi.

Hozirgi vaqtda STEAM ta'limining nazariy, metodik va amaliy jihatlar bo'yicha turli tadqiqotlar olib borilmoqda. Beshta fan yo'nalishining integratsiyasiga asoslangan metodikalar, didaktik vositalar va raqamli texnologiyalar ta'lim mazmuni hamda o'qitish usullarini takomillashtirish, shuningdek, yangi pedagogik yechimlarni ishlab chiqish uchun imkoniyat yaratmoqda.

2023-yilda S. Ussher, K. Burns, C. Carter, C. Stint, L. Veart va boshqa tadqiqotchilar STEAM jarayonlarini baholashga mo'ljallangan metodologik asosni ishlab chiqdilar. Ushbu metodologiya "STEAM INC" loyihasi doirasida amalga oshirilgan STEAM faoliyatining ta'siri va samaradorligini baholashga qaratilgan bo'lib, tadqiqot natijalari 2023-yil mart oyida e'lon qilingan.

Mazkur tadqiqot Erasmus dasturi tomonidan moliyalashtirilgan STEAM INC — STEAM innovatsiyalari va o'quv dasturi loyihasining uchinchi natijaviy mahsuloti hisoblanadi. Unda STEAM doirasida qo'llaniladigan usul va vositalarning natijadorligini aniqlash, ularni ta'lim muassasalari faoliyatiga joriy etish hamda kelgusidagi tadqiqot va amaliyot uchun takomillashtirish yo'nalishlari ko'rib chiqilgan. Natijada STEAM yondashuvining asosiy elementlarini baholash imkonini beruvchi metodologiya taklif etilgan.

STEAM asosida ekologik savodxonlikni rivojlantirish o'quvchilarda tabiiy-ilmiy va muhandislik bilimlari bilan bir qatorda atrof-muhit muammolarini tahlil qilish, ijodiy yechimlar ishlab chiqish va mas'uliyatli qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

STEAM yondashuvining samaradorligi ayrim eksperimental tadqiqotlarda ham o'rganilgan. "The Journal of Educational Research" jurnalida e'lon qilingan tadqiqot natijalariga ko'ra, STEAM faoliyatida qatnashgan

eksperimental guruh o'quvchilarining iqlimiy savodxonligi va muammolarni ijodiy hal qilish ko'nikmalarida statistik jihatdan ahamiyatli ijobiy o'zgarishlar kuzatilgan. Nazorat guruhida esa bunday darajadagi o'zgarishlar qayd etilmagan.

Tadqiqot natijalari STEAM faoliyati ekologik xabardorlikni oshirish hamda o'quvchilarning atrof-muhitni muhofaza qilish bilan bog'liq kasbiy yo'nalishlarga qiziqishini rivojlantirishga ko'maklashishi mumkinligini ko'rsatadi. Shu asosda STEAM faoliyatini tegishli o'quv dasturlariga bosqichma-bosqich integratsiya qilish tavsiya etiladi.

Sousa va Pilecki STEAM ta'limi o'quvchilarni iqlim bilan bog'liq real muammolarni o'rganishga jalb qilish orqali ularning iqlimiy xabardorligini oshirish imkoniyatiga ega ekanini ta'kidlaydilar. Boshlang'ich sinflarda amalga oshirilgan tadqiqotlar o'quv dasturlarini integratsiyalash va yosh xususiyatlariga mos STEAM faoliyatidan foydalanish orqali murakkab ekologik mavzularni o'quvchilarga tushunarli va qiziqarli shaklda yetkazish mumkinligini ko'rsatgan. Bu ekologik mas'uliyat va amaliy faoliyatga tayyorlikni ta'limning dastlabki bosqichlaridan rivojlantirish imkonini beradi.

San'at komponentining STEAM ta'limiga kiritilishi ham muhim ahamiyatga ega. An'anaviy raqslar, milliy naqshlar va hunarmandchilik kabi mahalliy madaniy amaliyotlarni matematik hamda ekologik loyihalar bilan uyg'unlashtirish o'quvchilarning fanlarga oid ko'nikmalari va madaniy merosga hurmatini bir vaqtda rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin. Bu STEAM ta'limini mahalliy madaniy va ekologik sharoitlarga moslashtirish imkoniyatini namoyon etadi.

Ekologik madaniyatni rivojlantirish faqat ta'lim muassasalari faoliyati bilan cheklanmaydi. Bu jarayonda jamoatchilikning ishtiroki ham muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlar davlat organlari, korxonalar va fuqarolik jamiyati institutlari o'rtasidagi hamkorlik ekologik boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qilishi mumkinligini ko'rsatadi. Empirik tahlillarda jamoatchilik ishtirokining sanoat chiqindilarini boshqarish samaradorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi hamda davlat ekologik nazoratini jamoatchilik monitoringi bilan to'ldirishi mumkinligi qayd etilgan.

Jamoaviy ta'lim tashabbuslari, jumladan, mahallalar, ta'lim muassasalari va jamoat markazlarida tashkil etiladigan ochiq muloqotlar aholining ekologik xabardorligini oshirish hamda ekologik mas'uliyatli xatti-harakatlarni rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin.

YUNESKOning barqaror rivojlanish uchun ta'lim konsepsiyasi asosida o'tkazilgan tadqiqotlar jamoaviy ta'lim formatining mahalliy jamoalarda ekologik bilim, ko'nikma va mas'uliyatli xulq-atvorni rivojlantirish uchun muayyan imkoniyatlarga ega ekanini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Aholining ekologik madaniyatini yuksaltirish ilmiy asoslangan ta'lim, jamoatchilikning faol ishtiroki va tegishli institutlarning qo'llab-quvvatlashini o'zaro uyg'unlashtirishni talab etadi. STEAM yondashuvi ekologik savodxonlikni shakllantirishning istiqbolli pedagogik vositalaridan biri bo'lib, fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika yo'nalishlarini integratsiyalash orqali o'quvchilarda bilim, ijodiy fikrlash va amaliy mas'uliyatni rivojlantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. UNESCO. Education for Sustainable Development [Elektron manba]. — URL: <https://www.unesco.org/en/sustainable-development/education> (murojaat sanasi: 29.07.2026).
2. UNESCO. Education for Sustainable Development: A Roadmap. — Paris: UNESCO, 2020. — 66 p. — ISBN 978-92-3-100394-3. — URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802> (murojaat sanasi: 29.07.2026).
3. Syahmani, Hafizah E., Sauqina, Adnan M. bin, Ibrahim M. H. STEAM Approach to Improve Environmental Education Innovation and Literacy in Waste Management: Bibliometric Research // Indonesian Journal on Learning and Advanced Education. — 2021. — Vol. 3, No. 2. — P. 130–141. — DOI: 10.23917/ijolae.v3i2.12782.
4. Asilturk Y., Yildirim P., Kecici G. Impact of STEAM Activities on Climate Literacy and Creative Problem Solving Skills // The Journal of Educational Research. — 2026. — Vol. 119, No. 3. — P. 253–272. — DOI: 10.1080/00220671.2025.2540892.
5. Keum J.-H., Baek S. Enhancing Environmental Competence through a STEAM Climate Change Education Program in Lower Elementary Grades // Asia-Pacific Science Education. — 2025. — Vol. 11, No. 1. — P. 203–228. — DOI: 10.1163/23641177-bja10095.
6. Djam'an N. Examining the Implementation of Environmental Education in the STEAM Approach for Sustainability // Discover Education. — 2025. — Vol. 4. — Art. 410. — DOI: 10.1007/s44217-025-00837-4.

7. Sousa D. A., Pilecki T. From STEM to STEAM: Brain-Compatible Strategies and Lessons That Integrate the Arts. — 2nd ed. — Thousand Oaks, CA: Corwin, 2018. — 264 p. — ISBN 978-1-5063-2245-2.
8. Inter-Parliamentary Union. Parliaments for the Planet [Elektron manba]. — URL: <https://www.ipu.org/parliaments-planet> (murojaat sanasi: 29.07.2026).
9. Vannarith Ch. Enhancing Parliamentary Diplomacy for Sustainable Development // 13th Asia-Europe Meeting Summit: Multilateral Cooperation for a Resilient, Sustainable and Rules-Based Future for ASEM / ed. by A. Prakash. — Jakarta: Economic Research Institute for ASEAN and East Asia; Phnom Penh: ASEM13 and the Royal Government of Cambodia, 2021. — P. 185–197. — URL: https://www.eria.org/uploads/media/Books/2021-13th-Asia-Europe-Meeting/15_Ch.11_Sustainable-Development.pdf (murojaat sanasi: 29.07.2026).
10. Chen Y., Zhang J., Tadikamalla P. R., Gao X. The Relationship among Government, Enterprise, and Public in Environmental Governance from the Perspective of Multi-Player Evolutionary Game // International Journal of Environmental Research and Public Health. — 2019. — Vol. 16, No. 18. — Art. 3351. — DOI: 10.3390/ijerph16183351.
11. Oe H., Yamaoka Y., Ochiai H. A Qualitative Assessment of Community Learning Initiatives for Environmental Awareness and Behaviour Change: Applying UNESCO Education for Sustainable Development (ESD) Framework // International Journal of Environmental Research and Public Health. — 2022. — Vol. 19, No. 6. — Art. 3528. — DOI: 10.3390/ijerph19063528.
12. Ardoin N. M., Bowers A. W., Kannan A., O'Connor K. Positive Youth Development Outcomes and Environmental Education: A Review of Research // International Journal of Adolescence and Youth. — 2022. — Vol. 27, No. 1. — P. 475–492. — DOI: 10.1080/02673843.2022.2147442.
13. Ussher S., Burns K., Carter C., Stint C., Veart L. An Evaluation Framework for STEAM Processes: A Methodology to Assess the Effect and Effectiveness of STEAM Activities Developed by the STEAM INC Project. — Birmingham: Birmingham City University, 2023. — 20 p. — ISBN 978-1-904839-97-2. — URL: <https://www.open-access.bcu.ac.uk/14280/> (murojaat sanasi: 29.07.2026).

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Maqsudov Hasan

2026. № 4-maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

